

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТА НА ПІДПРИЄМСТВАХ

О.В. Кошман, аспірант

Сумський державний університет, м.Суми

В Україні проблема збереження навколишнього середовища все більш цікавить не тільки уряд і громад кість, але урядові круги. Розвиваючи в економіці процеси переходу до цивілізованим ринковим відносинам, а також зацікавленість в фінансуванні різних проектів іноземними інвесторами, потребують застосування процедур, загальноприйнятих в світовій практиці, зокрема екологічного менеджменту.

Центральним питанням покращення ефективності використання енергії в будь-якому промисловому процесі являється розуміння того, що енергоспоживанням можна ефективно управляти, як і любими іншими ресурсами. Управління ресурсами потребує формування відносної організаційної структури, розподілення обов'язків, отримання достатньої та своєчасної інформації, на основі якої будуть прийматися рішення.

Наприклад, ВАТ «Сумхімпром» питання енергоресурсів та покращення навколишнього середовища знаходилися в компетенції Відділу головного енергетика, головним обов'язком якого було постачання енергією промислових цехів.

Програмою «ТАСІС» запропонований проект, в якому був сформований новий організаційний елемент, Група екологічного енергоменеджменту. Задачі якої будуть оказувати підтримку по здійсненню проектів, котрих являється зменшення пагубного впливу бізнес – діяльності на навколишнє природне середовище, отримання високого рівня екологічної безпеки процесів промисловості та споживання продукції, яка виготовляється на підприємстві. При цьому реалізація даних задач повинна забезпечити довгострокову конкурентоздатність. Для здійснення цього потрібно [1]:

1. Збір даних про енергоспоживання в атмосферу та базовий аналіз з допомогою програми Цільового енергомоніторингу, розроблений підрядчиками проекту.
2. Аналіз звітів про енергоспоживання, що проводиться разом з керівниками промислових цехів з метою якого визначення причин гарної та поганої роботи.
3. Розробка планів з покращення показників при підготовці прогнозу на середньостроковий період.
4. Проведення енергетичних аудитів для окремого обладнання.
5. Надання допомоги цехам по виконанню заходів.
6. Технічної оцінки проектів, оцінки витрат і прибутків.

Дані про енергоспоживання потрібно записувати щотижня і порівнювати з цільовим енергоспоживанням, аналогічно вести дані про викиди в навколишнє середовище.

Ціль встановлюється в залежності від випуску продукції а також враховувати й інші фактори, які мають вплив на енергоспоживання та на навколишнє середовище. На основі такого порівняння легко визначити відхилення фактичних викидів в атмосферу від цільових. Це і являється основною причиною відхилення, яке може бути зв'язане з поломкою обладнання і навмисною чи ненавмисною зміною робочих параметрів.

Для того, щоб справитися з цими складностями, для хімічної промисловості були розроблені спеціальні методи та прийоми під загальною назвою «інтеграція процесів». Як засіб досліду існуючих процесів, а також з ціллю неефективної розробки проектів «інтеграція процесів» дозволяє визначити мінімальні існуючі потреби, найбільш ефективні рівні енергоспоживання, максимальну утилізацію тепла та оптимальне розташування теплових двигунів, зниження шкідливих викидів в атмосферу.

Якщо вчасно не вжити заходів з удосконалення системи управління й економічного механізму природокористування на всіх підприємствах України, то в майбутньому, у випадку економічного росту, екологічна ситуація може погіршитися.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1.В.О. Лук'яніхін Екологічний менеджмент у системі управління збалансованим розвитком: Монографія. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2002. – 314 с.
- 2.Мельник Л.Г. Екологічна економіка: підручник. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. – 346 с.